

ህዝብን ሃገርን ካብ ብርሰትን ምብትታን ምድሓን ማለት ድንቁ ግን ብኸመይ?

ብዳንባይ

ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ጽንኩር ኩነታት ኣሎ። ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ኣብ ሰንፈላልን ቀራና መንገድን ኣሎ። እቲ ክሳብ ሕጂ ዝጸንሐ ኣገባብ ኮነ ኣሰላልፋ ሓይልታት ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ኣድማዒ ኣይኮነን። ኣብ ዝሓለፈ ኣዋርሕ ኣብ ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ተራእዮ ዘይፍለጥ ኩነት ተፈጠሩ። ብምኽንያት ባሕቲ መስከረም 2012 ዝወጸኤ መግለጺ ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ኣናዊጹ። ሓዘ፣ ሰሓብ፣ ጉቶቶ ኮይኑ ኣብ መወዳእታ ብካልኣይ ስሩዕ ኣኼባ ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ መዕለቢ ረኺቡ። እቲ መዕለቢ ከኣኒ መለበሚ ተሳኢኑ ቦቲ ንዓመታት ብእክይ ግብርን ተንኮልን ዝተላዕጠጠ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ዝተሃንደሰ መደብ ኣብ ዝባን ተሳተፍቲ ካልኣይ ስሩዕ ኣኼባ ኤ.ሃ.ባ.ዲ.ሊ. ተግባራዊ ኮይኑ። ባይቶ ኮነ ሰክረታሪያት (መርሕነት) ባይቶ ዝበርቲን ሓደግቲ ሃንደስቲ ውዲት ኪዳን ከም ዝኾኑ ኣመስኪሮም ወጺኦም። ንሱ ከኣ መዓስ ኢና ንረኽቦ ነዚ ውድብ ወይ ከኣ መርሕነት ኢሎም ብሃንቀውታ ዝተጸበዩዎ ውድብ ኩናማ፣ ቦቲ መግለጺ ኣሳቢቦም ክሳቡን ኣእዳውን ጠዋዮም ነቲ መግለጺ ይቕረታ ክሓትት እንተዘይኮይኑ ካብ ባይቶ ከም ዝድስከል ወሲናም። እቲ ዝፈራህናዮ ኣይተረፈን። ባህሪ ኮነ መርገጽ ዲሞክራሲካን መርሕነቱን ካብ ዝኾነ ኤርትራዊ ዚያዳ ዝፈልጡ መርሕነት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ነቲ ውድብን ውዳቤኡ ንምንብርካኽ፣ ነቲ ቦቲ መርሕነት ተመያይጡ። ህዝባዊ ስረት ዘለዎን እዋናውን ዲሞክራሲያዊ ናይ ምዝራብን ምጽሓፍን መሰሉ ተጠቂሙ ዘውጽኦ መግለጺ ንክስሕቡ ከገድዱ ተሃንዲዶም።

ንምጂኑ እዚ ታሪኻዊ መግለጺ ደዩ እቲ ቀንዲ ጉዳይ ወላ፣ እቲ መልክዕ ውዳቤ እዩ እቲ ቀንዲ ጸገም እንተበልና፣ እቲ መልሲ ሓደን ንጹርን እዩ። ንዝበለየ መርሕነት ኪዳን፣ ጉዳይ ዓዋተ ጉዳዮም ኣይኮነን። እቲ ንናብራን ካብ ሓቂን ተግባርን ወጻኢ ኢሎም ንዝውጥኑዎም መደባት ክብድሆም ዝጸንሑ ውድብ፣ ምስ ውዳቤታቱ መልክዕን ንሓንሳእን ንሓዋሩን ንምብታን እዩ ነይሩ። ግደ ሓቂ ንምዝራብ፣ ንለውጢ ዝተበገሱ ሓይሊታት እንተዝኾኑ ንክንደዚ ዝኣክል ውዳቤን ሓይሊ ዝሓዘ ውድብኻም ኣብ ስደትን እንዳኣማትካ ኮይንካ ኣደስኪለካ ኣሎኹ ማለት፣ ናይ ጥዕና ከም ዘይኮነ ንዝኾነ ደላይ ለውጢ ብሩህ እዩ። መርሕነት ኪዳንን መሻሪኽቶምን ናብ ዲሞክራሲካን ውዳቤታቱን ዝሰንደውዎ እምነ፣ ንዓንዲ መትከል ዲሞክራሲ ዝኾነ መሰል ናይ ምዝራብን ምጽሓፍን ሃሪሙ። ንሓምድ ኢድሪስ ዓዋተ ተኸላኪልና ኢሎም ጸረ ዲሞክራሲያዊ ሓይሊታት ምጅናም ተቃሊዖም። እዚ ሙሉእ መዋእሉ ቅንዕና ዝገደሎ መርሕነት ዚ ኣብ መወዳእታን ድሕሪ ምስንባት ዲሞክራሲካን ውዳቤታቱን ብመንፈስን ብትሕዝቶን ብመልክዕ ውዳቤታቶም ስለዘይራኽቡ፣ ኣብ ነንሕድሕዶም ተነኻኺሶም። ነቲ ብኸንደይ ሓይልን ጸዕርን ዝተሃንጸ ባይቶ፣ ከምቲ ኪዳን ከም ዘይሰርሕን ናብ ናይ ናብራ ፕሮጀክት ቀይሮም። ነቲ ስቕ ኢሉ ዝጸንሑ ኣብዝሓ ክፋል ህዝቢ ኤርትራውን ንክበራበር ዕድል ሂቡ። እዚ ክንድዚ ኹሉ ዘእወየና ጉዳይ፣ ናይ ብሓቂ ንትሽዓተ ኣዋርሕ ኣብ ቃልሲ ንዝጸንሑ ውልቀሰብ ድዩ? ከመይ ድዩ እቲ ነገር፣ ኩናማ ኣይተቀበልናን ኣየዋጽኣናን እንተበሉ፣ ኣመንጊግና ተቀበሉ ዲና ክንብሎም ዝብሉ፣ ደለይቲ ለውጢ ዝኾኑ ኤርትራውያን ኣብ ጎድኒ ዲሞክራሲካን ዘይኮነ፣ ኣብ ጎኒ እቲ መትከል ደው ስለዝበሉ ጥራይ፣ ከማና ከም “ሃገራውያን” ንምንታይ ዘይትሓስቡ? ምስ ዲሞክራሲካን ኩናማን ኣብ-መንበር ዲሞክራሲካን ንምንታይ ወጊንኩም? ኢሎም ንዲሞክራሲካን ውዳቤታቱ፣ ምስ ናይ ምዝራብን ምጽሓፍን መሰል ማዕረ ክብደት ብምሃብ፣ ዝበን ኣብ ልዕሊ ዝበን ይፍጽሙ ኣሎው። ኣብ ጸለመን ጠቕነን ጠሊቆም ከኣ ኣሎው።

ኤርትራውያን ሓርበኛታት

ህዝብን ሃገርን ካብ ብርሰት ምድሓን ጨለ ጭርሆ እዩ። ምስ መን?መን ሒዝካ እዩ እቲ ሕቶ። ህዝብን ሃገርን ካብ ምብትታን ንምድሓን ምስ ሃንደስቲ ናይ ምብትታን ኣጀንዳ ክኸውንዶ ይከኣል? እዚ ህዝባዊ ጭርሖ ዚሒዝካ ጸረ ህዝቢን ጸረ ዲሞክራሲያዊ ውሳኔታትን ስጉምቲታት ምውሳኔ ህዝባዊዶ የምስለና? መግለጺ ዲሞክራሲካን ንደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ካብ ስሩ ቦንቁሱ ኣቃልዑዎ እዩ። ንለውጢ ከም ዘይነበሩ፣ ብጭርሆታት ብልጭልጭ ኢሎምን፣ ሃገራዊ ካባ ለቢሶም፣ ናብራኡም ኣጣጢሖም ሰለል ክብሉ ዝጸንሑ ጉጅለታትን ደንበታትን እቲ ሓቂ ምስ ወጻ ንምንታይ ኣቃሊዖምና ካብ ዝብል፣ ናይ ስዑር መንፈስ ተላዒሎም ስምዒታዊ ስጉምቲ ወሲዶም። ንመራሒኦም ሓምድ እድሪስ ዓዋተ ዚያዳ ኣዋሪዶም። ካብቲ ዲሞክራሲካን ዝበሎ ዚያዳ ባዕሎም ብዘምጹኡዎ ሰብብ፣ ናይ ኢዶም ረኺቦም ተቃሊዖም። ካብ ሕጂ ንደጊም፣ በዚ ጭርሆ ዚኸኸነ ኤርትራዊ ከም ዘይዕኹዎ ባዕሎምውን ተረዲኦም። ከም ተጣዓሱውን ንዕዘብ፣ ግን እቲ ቀንዲ ጉዳይ እዚያም ሓይሊታት ናይ ለውጢ ከም ዘይኮኑ፣ ንኩሉ ደላይ ለውጢ ከም ጸሓይ ቀትሪ በሪሁሎ። ብርግጽ እዚ ጭርሖ ኮነ ኣጀንዳዚ ንጽባሓ ዘይበሃሎን ግዜ ክወሃብ ዘይግባእ ከም ዝኾነ፣ ካብ ዝኾነ ሓይሊ፣ ውድብ ኮነ ሰልፊ ዚያዳ ንዲሞክራሲካን የግድሱ። ምኽንያቱ ከኣ ካብ ማንም ዚያዳ ህዝቢ ኩናማ እዩ ዝበርሰን ዝጸንት ዘሎ። ወርቂ ዝኾነ ጭርሖ ተሓንጊጥካን ተሰሊምካን ብደምን ህይወት ዜጋታት ንልዕሊ 60 ዓመት ብዘይ-ገለ ለውጢን ዓወትን፣ ነቶም ኣብ ግዜ ብረታዊ ገድሊን ቃልሲን ንዝገበሩዎ

ጌጋታትን ገበናትን ንምክልኻልን ለውጢ ከይመጽእን ኣብ መንጎ ህዝቢታት ኤርትራ ሓዊ ንምውላዕን፡ ምህንዳስን ናይ ጥዕናይ ንክንብል ኣብ ንግድደሉ እዋን በጺሕና ምህላውና ክፈልጡ ይግባእ። እዚ ጭርሖዚ በዚኣም ዝበለዩ ሓይሊታት ዝለዓል ወይ ከኣ ክለዓል ዝግበኣ ኣይኮነን። ክንገድፈሎም እውን ኣይግባእን። እቶም ንለውጢ ዝተበገሱ ሓይሊታት፣ ውድባት፣ ሰልፊታትን ቤርጌሳውያን ሓይሊታት ካብዚኣም ሙሉእ ዕድሜኦም ዝኸሰሩ ሓይሊታት፡ ብውዳቤኦም ኮነ መደባቶም ክርሕቁ ኣሎዎም። ምስ ግዜ ዝኸይድ ውዳቤን መስመርን ገዲፍካ፡ ኣብ ዙርያ ምልኪነት ውልቀ-ሰባት ብምውዳብ ክመጽእ ዝኸእል ለውጢ ከም ዘየሎ ዝተገንዘቡ ኩሎም ሓድሽ ኣንፈት ክርእዩ ይግባእ።

እቲ ብሉይን ዝኣረገን ኣሰላልፋ፡ ብሓድሽ ውደባን ኣሰላልፋ ሓይሊታት ደንበ ተቓውሞ ክትካእ ከም ዘለዎ፡- እው። ነዚ ሓዲሽ፣ ውዑይ፣ ረዚን ጭርሖዚ ብሓድሽ ውደባን ኣሰላልፋ ሓይሊታት ክስነ ይግባእ። ኣብ ሸርሒን፣ ሕነን፣ ቅርሕንቲን ተንኮልን ዝዓለሎ ውዳቤን ኣሰላልፋን ተሸኽልካ ተምጽኦ ለውጢ ህዝባዊ ኣይከውንን። ንዝሓለፉ ዓስርተ ኣርባዕተ ዓመታት ዝጸንሑ ውዳቤ ኮነ ኣሰላልፋ፡ ውድባዊ ዘይኮነ ጉጂላውን ውልቃውን እዩ ጸኒሑ። ልፍንቲ ናይ ዝገበሉን ብተንኮል ዝዓብሉሉን ኣብ ብሉይን ባህላዊ ዘራይ ፖለቲካ ዝተመርኮሰ ኮይኑ እዩ ጸኒሑ። ቦቲ ንሶም ሒዞም ዘሎው ውዳቤን ኣሰላልፋ ሓይሊታት፡ ለውጢ ክመጽእ እንተኾይኑ ኣብ ኮናትን ቅልውላውን ከም ንነብር ናይ 2012 ፖሊቲካዊ ህይወት ግሁድ እዩ። ንልዕሊ 60 ዓመት ፍሽለት ዘመዝገበ ውድብ ኮነ ሰልፊ፡ ንልዕሊ 60 ዓመት ብሓደ መልክዕን ሸምን ዝጸንሑን ዘሎን ውድብ ኮነ ሰልፊ፡ ንልዕሊ 60 ዓመት ብናይ 16 ዓመታት ታሪኽ ገድሊ ብምሽራፍ ዝነብር ሓይሊ፡ ካብ ሕጂ ንንገው፡ ዝኾነ ይኹን ህዝባዊ ባይታ ክረክብ ኣይግብኣን። ንከምዚ ዝኣመሰለ ፍሹልን ዘይህዝባዊ መርሕነትን ውዳቤን ዳግማይ ዕድል ምሃብ ማለት ብህይወት ደቂና ምዕንዳር ከም ዝኾነ ክነስተውዕል ኣለና። ነዚ ብሉይ ኣሰላልፋን ውደባን ኣልጊሰናን ብሓዲሽ ክንተክኦ እንተኾይኑ፡ ቅድሚ ሹሉ ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢ ክንውንን ይግባእ። እዚ ሓዲሽ ኣተሓሳስባ ከኣ ኣብ ክልተ መሰረታውያን ዓንዲታት ዝሸከለ ክኸውን ኣለዎ።

ቀዳማይ፡- ኣብ ዝሓደገ ግዜ ኣብ ኤርትራ ለውጢ ክመጽእ እንተኾይኑ፡ ኣብ ውሽጢ ደንበ ተቃውሞ፡ ነጥቢ መቀይሮ ዝኾነ ለውጢ ክመጽእ ኣለዎ። እዚ ዝሕሰብ ዘሎ ነጥብ መቐይሮ ተሃድሶ ደንበ ተቃውሞ ኣብ ስነ ሓሳብ ኮይኑ፡ ቅድሚ ወላ ድሕሪ ውድቀት ስርዓት ህግደፍ ንዝብል ሕቶ ሕጂ ከምለሽ ኣለዎ። ድሕሪ ውድቀት ስርዓት ህግደፍ፡ ኣብ ኤርትራ ሰላማዊ ሓባራዊ መንባብሮ ሕብረተ-ሰብ ክረጋገጽ እንተኾይኑ፡ እዚ ንደንበ ተቃውሞ ጎልቢቡዎ ዝርከብ ዘይዲሞክራሲያዊ ኣሜኬላ ክእለ ኣለዎ። ነዚ እኩይ ባህልን ድሕሪትን ደንበ ተቃውሞ ከይኣልገሰካ ናብ ኤርትራ ምእታው ማለት፡ ዳግማይ ኩናት ሕድሕድ ምውላዕ ከም ዝኾነ ክሰሓት የብሉን። ጉዳይ መግለጺ ዲሞክራሲካዊ ዝፈጠሮ ሃዋሁው ግሁድ ኣብነት እዩ። እዚ ዘይዲሞክራሲያዊ ሓይሊዚ ብቀዳምነት ንህዝቢታትን ብሄራት ኤርትራ፡ ቀጺሉ ንጎረባብቲን ዓለምናን ብዚያዳ ከኣ ንቀርኒ ኣፍሪቃ ሓዲሽ ናይ ህውከት ሓይሊ ካብ ምዃን ዝሓልፍ ኣይኮነን። ብጸረ ዲሞክራሲያዊ ባህሪኡን ትሕዝቶኡን፡ ካብ ስርዓት ህግደፍ ዚገድድምበር ዝሓይሽ ኣይኮነን። ስለዚ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ሓይሊ ዓቕሙ ከፍሰስ ንረብሕኡ ከም ዘይኮነ፡ ብፍላይ ኣብ ምዕራባዊ ዓለም ኣብ ስደት ኮይኑ እንታይነት ዲሞክራሲ ንዝጠዓመ ዜጋ፡ ምስትብሃል ከድልዮ እዩ። ስለዚ እቲ ኣብ ውሽጢ ደንበ ተቃውሞ ኤርትራ ዝሕሰብ ዘሎ ተሃድሶ፡ ቅድሚ ምድምሳሰን ውደቀትን ስርዓት ህግደፍ እንተኾይኑ ይምረጽ። እዚ ሓይሊ ኣብ ግብሪ ክነውዕሎ እንተኾይንና ብድሕሪት ኮይንካ ብምጥቃዕ ዘይኮነስ ኣብ ቅድሚት መጺኦ መሪሕ ውድብ ወይ ከኣ ሰልፊ ኮይንካ፡ መሪሕ ተራ ብምጽዋት ይኸውን።

ካልኣይ፡- ኣብ ውሽጢ ደንበ ተቃውሞ ኤርትራ ሓይልን ስጡም ንኩሉ መዳያዊ ብዙሕነት ኤርትራ ከሓቁፍ ዝኸእልን ብኹሎም ሓይሊታት ተሰማዕነት ዘሎዎ ብትብዓት መሪሖ ናብ ዓወት ክበጽሕ ዝኸእል ውድብ ኮነ ሰልፊ ክሳብ ሕጂ ኣይተረኸበን። እተን ዓበይቲ ኢና ዝብላ እውን ኣብ ምሕረት ንኡሳን ሓይሊታት ዝወደቓን ብጸረ ዲሞክራሲያዊን ጸቢብን ትምክሕታዊ ባህሪያትን ዝልለዩ ከም ዝኾና ብግብሪ ኣብ 2012 ኣብ ጉዳይ መግለጺ ዲሞክራሲ ተራኢዩን ተዓዚብናዮ ኢና። ባዕሎም ዓበይቲን ዲሞክራሲያዊ ውድባት ኢና ክብሉ ይኸእሉ ይኹን ግን ህዝባዊ ምስክርነትን መሰረት ዘሎዎምን ኣይኮነን። ተጻዋርነትን ሓዲሽ ሓሳብን ራእይ ዘይብሎም፡ ምስ መበል 21 ክፍለ ዘመን ዝሳነ ኣተሓሳስባ ዝሓርበዎም እዮም። ብቅዓቶም ከኣ ኣብ ተንኮልን ውዲትንበር ኣብ ጽፉፍን ቅንዕና ዘሎዎ መትከላዊ ኣሰራርሓን ኣካይዳን ከም ዘይብሎም፡ ዊን ከም ዝበሎም መቅጽዒ ዓንቀጽ ካብ ጃባኦም ኣዋጺኦም ዝቐጽዑ ህንዳዳትን፡ መሳርሒ ናይ ዝኾነ ሓይሊ ክኹኑ ድሉዎት ዝኹኑን ኢዮም። ስለዚ እንኮ ፍታሕ ናይዚ ጸገም፡ ኣብ ንጹራትን ፍሉይት ቀዳምነታት ዘድሃበን ንኩሉ መዳያዊ ብዙሕነት ኤርትራን ህዝባን ኣብ ግምት ኣእቲዮን ኣኸቢሩን ክመርሕ ዝኸእል ዕልማናዊ ሕብረ ብሄራዊ ግንባር ምፍጣር እዩ። እቶም ዕልማናዊ ስርዓት ማለት፡ ሃይማኖት-ኣልባ ከም ዝኾነ ገይሮም ዝወስዱ ሸነኻት ክእረም ዘለዎ ጌጋ ተረድኦ ኢዮም ሒዞም። እተን ምዕቡላት ሃገራት፡ ከም ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ፡ ኣውሮፓን፡ ከምኡውን ኢትዮጵያን ናይጀሪያን ካብ ኣፍሪካ ብዕልማናዊ ስርዓት ዝመሓደሩ ሃገራት ምኻን ከዘኸኸር ይፈቱ። ስለዚ እቶም፡ ንዕልማናዊ ስርዓት ወይ ከኣ ፖለቲካዊ መደብ ዕዮ ከም ዝለዓለ ነጥቢ (maximum political program) ዝኣምኑን ዝወስዱን እዮም ከኣ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ዕልማናዊን ሕብረ ብሄራዊ ግንባር

ንምጽንባር ድልዎት ዘይኮኑ ሓይሊታት፡ ዳግመ ርእይቶ ንክገብሩን ቅንዕና'ምበር ሽርሒን ግዚያዊ ረብሓ ከምዘየዋጽእ ይሕብር።

ብከመይ ይፍጠር? “ከመይ ዝብል ለባም” ይብሉ ኣቦታትና። ን”ከመይ” ዝብሉ ሕቶታትን ርእቶታት ክብደትን ሚዛንን ዝዕግብ መልሲ ዘይምሃብ እዩ ንደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ራእይ-አልቦ ዘብሎ ዘሎ። ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን፡ ብናይ ተንኮል ሃንደስቲን ናይ 60 ዓመታት ጥፋሽ ፖለቲካዊ መርሕነት ስለ ተመርሖ እዩ ኹሉ ኤርትራዊ ሸንዲሑዎ ዘሎ። ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ቦቶም ንዓመታት ኢስላማዊ ሓይሊ ናብ ስልጣን ንምምጻእ ሓሊኖም ተቃሊሶም ዝተሰዓሩ ሓይሊታትን መሪሕነትን ስለ ዝተመርሖ ቁሊሕ ዝብሎ ዜጋ ሲኢኑ ዝርከብ ዘሎ። ኣብ ልዕሊ ኪዳን ዘሎ ጽልኣት ክንዲ ኣየናይ ከም ዝኾነ ኣብ ጉባኤ ሃዋሳ ተራእዩ። እንተኮነ፡ እዚአም ንሓቂ ከም ኣሳሓይታ ገይሮም ዝፈርሑ ሓይሊታት ኣብ ባይታ ዘሎ ክውንነት ርእዮም ክዕረዩ ድልዎት ኣይኮኑን። በዚአም ንዲሞክራሲ ዝጸብኡ ሓይሊታት ዝተመርሖትን ዝተዓብለሉትን ባይቶ ከኣ እነሆ ኣይትብላዕ ኣትይስተ ኮይና ትርኩብ። ብከም ዓሊ ሳሊም (ሳልሕ-ጋዲ ጆሃር) ንቡርሃን ዓሊ፡ ኣብ ንዑሳን ክፋል ሕብረተሰብ ወይ ከኣ ኣብ ደቂቕ ሰብኣዊ ፍጡር ብሓንጎል ዘይኮነ ብግዝፊ ርእሲ (skull) ጥራይ ዝኣምኑ፤ ሙሉእ መዋእሎም መርገጽ ዘይበሎምን ዘይነበሮምን፤ ብስምዒትን ክድምና ዝምርሑን፤ ክልተ ባላ ተኼሎም ናብ ክልቲአም ብምንጣር ክነብሩ ዝጸንሑ፡ ምስ ናይ መበል 21 ፖለቲካ ተሳኒዮም ክኹዱ ዘይክእሉ ዘረግቲን ጽዮቃት ጉጂሉ፡ እንዳተመራሕና ነምጽእ ለውጢ ከም ዘየለ፡ ኤርትራውያን ልቢ ክንበል ይግባእ። ካብዚ ኣም ዘረግቲ ከኣ ምርሓቕ ከድልየና እዩ።

“ምእንቲ ሞጎሳ ትሕለፍ ኣንጭዎ” ዝበሃል ኣካይዳ ካብ ሕጂ ንደጊም ቦታ ኣይክህሉዎን እዩ። ኤርትራ ናይ ኩላትና ከም ዝኾነት ከነርእዮም ኣለና። ገበናት ስርዓት ኢሳያስ ናይቲ ስርዓት'ምበር ናይ ዝኾነ ብሄር ወይ ከኣ ክፋል ሕብረተሰብ ኤርትራ ከም ዘይኮነን፡ ኢሳያስ ኣፍወርቂ መራሕ ጉጅልኡ'ምበር ንዝኾነ ሕብረተሰብ ከም ዘይወክልን ብናይዚ ጉጅለ ገበናት ዘይሓጥያትና ከም ዘይንስከምን ርእስና ኣደኒንና ከምዘይንኸይድ ክነፍልጦም ይግባእ። ስለዚ “ብከመይ” ንዝበል ሕቶ ዝወለደት ትውለድ ካብ ሃይማኖታዊ ውዳቤን ዝንባሌን ናጻ ዝኾነ ሕብረ-ብሄራዊ ግንባር (secular multi national front) ናይ ግድን ናብ ዝብል ምዕራፍ ክንዓልብ ይግባእ።

ብዳንባይ